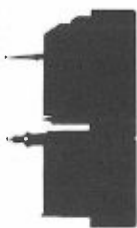

HART VAN DE STAD KRANT

Een uitgave van de Vereniging
voor de Pieters- & Academiewijk
en Levendaal-West

INHOUD van dit nummer: Pieterskerk lezingen blz. 2;
Column 0. Verpeinzer blz.3; 'Groencomplex' blz.4;
Auto luwe binnenstad blz.6; Laatste nieuws blz 9;
Nieuwe bestuurs leden gevraagd blz.10

Redactie:
L.J.A. Pijnacker
J.J.M. Gerritsen
Lay-out:
J.J.M. Gerritsen

nummer 64
december '92
oplage 2.300

De vlucht naar Egypte, Miniatuur in "de Tafel der Kersten Ghelove", British Museum, Londen.

Vlooiemarkt in de Pieterskerk.

Voor drie gulden een uur verbazing. Wat hebben mensen ooit al niet willen hebben, willen maken, achteloos weggedaan en nu weer hartstochtelijk verzameld. Behartigers van pindasets van gehamerd tin, gehaakte kledjes, ingelijste herdenkingstegeltjes, koektrommeltjes en haardrogers.

Zal mijn erfenis ook zo'n wonderlijke uitstalling zijn, eens?

Er hangt een vreselijk lelijke grote gele beer (of is het iets anders?) aan zijn halsbandje tegen een hekspijl: zoekt goed tehuis, f. 3.--. Hij maakt school, want even verderop blijkt iets soortgelijks in roze een nieuw baasje te zoeken voor f 6.50.

Ik ben de Kerstgedachte in mezelf aan het opbouwen en voel me nog aangesproken ook. Zelig toch, zo'n verlaten speelgoedbeest.

Met mijn Kerstgedachte ben ik kennelijk de enige, want de muziek jengelt alles behalve Kerstsfeer en er is maar één kraam waar rode harten en groene kransen te koop zijn. Het geheel is een beetje landerig. De mensen achter de kramen zitten er bij alsof ze niet echt geloven in wat ze te koop aanbieden. De aspirant-kopers schuifelen langs zonder veel animo. Ook ik heb het gevoel dat ik alles wat er ligt al eerder gezien heb, er is niets verrassends. Misschien voor verzamelaars van iets buitennissigs, maar ik ben helemaal geen verzamelaar, ik kijk gewoon of ik iets leuks zie, bijvoorbeeld als Kerstcadeautje.

Een mevrouw prijst met doordringende stem een prentje aan bij een geïnteresseerde. De naar haar zeggen lage prijs ten spijt gaat de koop niet door. Mevrouw moppert een beetje.

Een meneer maakt zich zelfs ronduit kwaad als een bezoeker beweert dat het kastje van tweehonderd gulden elders voor vijftieng te koop is. Mij lijkt dat ook niet zo waarschijnlijk, maar tweehonderd zou ik er nooit voor over hebben.

Waarom doet iedereen of hij er niet bij hoort, per ongeluk in een kraam zit of bij toeval langsloopt? Is er een betere wereld denkbaar dan één waarin dit de welvaartsresten zijn waar niemand iets voor over heeft? Er zijn werelden waar het schoeltje dat voor een kwartje weg mag gekoesterd zou worden en het roze speelgoedbeest een brok geluk brengt.

We staan in een wildernis van welvaartsonkruid die de horizon aan het gezicht onttrekt.

De dagen voor Kerstmis zijn dagen van bezinning. Wie naar de kerk pleegt te gaan of voor zichzelf de Bijbel leest, leest bij Jesaja over de stem van iemand die roept in de woestijn: "Bereidt de weg des Heren, effent in de wildernis een baan voor onze God. Elk dal worde verhoogd en elke berg en heuvel geslecht, en het oneffene worde tot een vlakte en de rotsbodem tot een vallei."

De enige stem die ik hoor roepen is die van de mevrouw met haar doordringende stem. Ik kom weer in de buurt van haar kraam en merk dat ze nu niet haar eigen prenten aanprijst.

Er staat een meneer bij de kraam. Hij laat een Kerstkaart zien die hij gekregen heeft. Hij is er blij mee. Hij is helemaal niet van plan om die kaart te verkopen, hij wil hem alleen laten zien en horen dat het een mooie kaart is. De mopperende mevrouw moppert niet meer. Ze begrijpt wat hij vraagt: delen in blijdschap. En voorover-

gebogen over stapels oude ansichtkaarten, prijst ze de kaart die haar wordt voorgehouden. Een heel mooie kaart. Geen wonder dat hij er blij mee is.

Luid klinkt haar stem over de bergen ongewenste spullen en door de kronkelwegen tussen gebruikte kleren. Ik luister mee en vraag me af hoe het is om oud en alleen te zijn en dan een kaart te ontvangen waar je blij mee bent. Als er dan iemand is die je bevestigt in die blijdschap, dan wordt de horizon weer zichtbaar en is de baan geëffend. Terwijl de meneer de samenspraak rekt door over zichzelf te vertellen, loop ik weer verder langs kramen.

Maar mijn landerigheid is weg. De wildernis ziet er anders uit, niet als een afvalberg van verloren weelde, maar als een hoopvol oord van mogelijke vondsten.

Namens het bestuur wens ik u goede Kerstdagen en een gelukkig Nieuwjaar, waarin gedeelde blijdschap de horizon van uw feest moge zijn.

Afra Wamsteker
voorzitter

Pieterskerklezingen

Ook dit jaar organiseert de commissie Lezingen van de vrijwilligers van de Pieterskerk weer een serie van vier Pieterskerk-lezingen.

Tijdens deze succesvolle, professionele lezingencyclus worden door gerenommeerde sprekers diverse aspecten van de Pieterskerk belicht.

Het programma voor 1993 ziet er als volgt uit:

zondag 24 januari 1993
mw. dr. M.J.H. Madou: Geperst brokaat in het koor van de Pieterskerk.

KOOYKER
sinds 1863

Boekhandels:
Breestraat 93, 2311 CK Leiden.
Tel. 071-160500.

Leidse Plein AZL
Rijnsburgerweg 10, 2333 AA Leiden.
Tel. 071-160515.

KLOKSTEEG 7
2311 SK LEIDEN
TEL. 071-125024

DAGELIJKS GEOPEND
VANAF 17.00 UUR

B E T E R U I T M E T R E I S B U R O

DOEZAstraat 30, LEIDEN. TEL: 071-133941

D R U K K E R I J • Z E T T E R I J • R E P R O S E R V I C E

OFFSET • LICHTDRUK • FOTOCOPIE • LEIDEN

Vliet 4^a-6 2311 RE Leiden Tel. 071-120815 Fax 071-133006

Geperst brokaat, vaak met de Duitse term 'Pressbrokat' aangeduid, is een vorm van reliëfapplicatie die vanaf circa 1400 in gebruik kwam om - meestal houten - oppervlakken mee te versieren. Enkele jaren geleden werd ontdekt dat deze bijzondere techniek ook in de Pieterskerk was toegepast, en wel als achtergrond voor de beelden die tegen de pilaren van het koor stonden.

Tijdens deze eerste lezing zullen aan de hand van dia's de technische aspecten en de toepassing van geperst brokaat worden belicht en zal het in de Pieterskerk bewaard gebleven brokaat worden besproken en in een algemene kunsthistorische context worden geplaatst.

zondag 28 februari 1993

mw. drs. L.E. Loopstra: Een ridderorde voor de Pieterskerk: de relatie tussen de Pieterskerk en de ridderlijke Duitse Orde in Leiden.

Mevrouw Loopstra, winnares van de Oud Leiden-prijs 1984, zal ingaan op de betekenis van de middeleeuwse Duitse Orde voor Leiden, de relatie met de Pieterskerk en op de vestiging van de Commanderie van deze mysterieuze orde in de nabijheid van de kerk.

zondag 28 maart 1993

mw. prof. dr. C.W. Fock: De kerkeradskamer van de Pieterskerk.

Aan de hand van dia's zal uitleg worden gegeven over het interieur van deze prachtige, uit 1675 daterende ruimte, die in Pieterskerk-kringen beter bekend is als de 'regentenkamer'.

zondag 25 april 1993

prof. dr. F.P. van Oostrom: Turen in de dertiende-eeuwse mist.

De inhoud van deze lezing is voorlopig nog een verrassing.

In de volgende krant hopen we u er meer over te kunnen vertellen.

De lezingen beginnen om 14.00 uur, en de toegangsprijs bedraagt f 5,-.

Aansluitend aan de lezingen wordt thee geschonken, en om 15.00 uur kunnen liefhebbers meegaan met de rondleiding.*

Kom in groten getale en laat vrienden en bekenden weten dat ze op de vierde zondag van de maanden januari, februari, maart en april 1993 in de Pieterskerk moeten zijn!!!

*Op 24 januari vindt geen rondleiding plaats.

ter kennisneming om te behouden

Het Vredesmonument heeft al voor heel wat tumult en onvrede gezorgd. Nu voor het kunstobstakel eindelijk een plek is gevonden op de Garenmarkt tegenover de synagoge, wordt het geharrewar gevolgd door een tweede akte. Omwonenden hebben namelijk nogal wat bedenkingen over het onlangs gepresenteerde plannetje van de gemeente. Deze wil de populieren die op het plein staan kappen en het plein opnieuw bestraten en indelen. Het plein blijft echter wel zijn parkeerfunctie houden maar het moet tevens een evenementenplein worden. Dat wil zeggen voor een klein aantal keren per jaar, maar in ieder geval tijdens het 3 oktober-gebeuren. De 3 Oktober-vereniging die kennelijk niet onbemiddeld is heeft aangeboden om mee te betalen aan de realisatie van het gemeentelijke plan. Daarmee koopt zij als het ware het recht om het plein tijdens de 3 oktober-feesten te gebruiken. Tot zover is alles pais en vree. Maar door wie gaat het plein nog verder gebruikt worden. En hoe vaak is een klein aantal keren. Dit was een van de brandende vragen tijdens de onlangs gehouden inspraakavond.

Popconcerten en drumbandfestivals, het evenementenplein zou er heel geschikt voor zijn. En daar hebben de bewoners nu juist geen vrede mee. Want sommigen van hen grijpen nog steeds naar de anti-depressiva wanneer ze Joe Cocker op de radio horen. De omwonenden willen een gezellig en vredig plein. Niks geen auto's, maar een gebied waar mensen rustig kunnen zitten en kinderen veilig kunnen spelen. Echt vredig dus.

Voorlopig lijken deze visioenen tot een vredig Utopia te behoren. Want al staat de Sandersparkeergarage slechts halfvol en is deze in de weekeinden gesloten, de gemeente heeft hier geen of nauwelijks invloed op. En dus blijft de parkeerfunctie van het plein een noodzaak.

Maar indien de gemeente zich werkelijk zou willen ontpoppen als een vredesapostel dan doet zich nu een goede gelegenheid voor. Bouw ondergronds een flinke parkeergarage, die dag en nacht geopend en beveiligd is en waar men tegen betaling - ook op zondag - zijn auto kan plaatsen. Bovengronds zou dan dat gezellige en veilige plein gerealiseerd kunnen worden.

O. Verpeinzer

Bouwplan 'Groencomplex'

Op 3 november j.l. werden de plannen voor het voormalig 'Groencomplex' tijdens een informatiebijeenkomst gepresenteerd. De architecten en enkele woordvoerders van de gemeente gaven toelichting op de plannen. In het plan zijn ongeveer 22 woningen opgenomen en een aantal bedrijfsruimten voor overwegend winkels.

De wijkvereniging heeft geen overwegende bezwaren. Een samenvatting van de info-avond en het commentaar van de wijkvereniging.

Op de informatieavond in het stadhuis waren van de zijde van de Directie Ruimtelijke Ordening en Stadsbeheer aanwezig: de dames Schramm (voorzitter) en Dirkse-Leugering (verslag) en de heer Van Gulick, alle drie Afdeling Stadsbeheer en de heer Rasser, Afdeling Bouw- en Woningtoezicht. Verder waren aanwezig de heren H. van Egmond, architect nieuwbouw, de heer B. van Beek, architect restauratie van de panden aan de Langebrug en de Pieterskerk-Choorsteeg en de heer P. Korswagen, projectontwikkelaar. Voorts waren \pm 38 belangstellenden aanwezig.

Voorgeschiedenis

Drukkerijbedrijf 'Groen' is vorig jaar vanuit de Pieterswijk vertrokken. Dit bedrijf was onder andere gevestigd in enkele panden aan de Langebrug en aan de Pieterskerk-Choorsteeg. Voor het bedrijfscomplex was tot op heden nog geen nieuwe bestemming gevonden. Wel zijn diverse projectontwikkelaars met het complex bezig geweest, maar tot plannen kwam het nooit of de voorstellen waren niet bespreekbaar, zoals bijvoorbeeld realisering van een Tropisch Zwemparadijs. Thans is een plan ingediend, totstandgekomen in overleg met de gemeente, wat uitgaat van de restauratie van de panden aan de Langebrug en de Pieterskerk-Choorsteeg en voor het achterliggende binnengebied. Het is de bedoeling om op de begane grond overwegend winkels en eventueel één restaurant en in de verdiepingen \pm 11 woningen te realiseren en één woning in een te restaureren pandje op het binnenterrein. Op het vroegere parkeerterrein van het drukkerijbedrijf is aan de kant van de Gekroonde Liefdepoort een blokje nieuwbouw bestaande uit tien woningen gepland.

De bebouwing van het drukkerijbedrijf op het binnenterrein zal voor een groot deel worden gesloopt. Op het bouwplan is het bestemmingsplan Pieterswijk van toepassing. De plannen wijken ten dele van het oorspronkelijke bestemmingsplan af. Aan een gedeelte van het bestemmingsplan, te weten de bestemming drukkerijbedrijf (dat wil zeggen de panden aan de Langebrug en het binnengebied), voor het 'Groencomplex' is echter goedkeuring onthouden. Voor de Pieterswijk zal nog een nieuw bestemmingsplan moeten worden opgesteld. Voor dit gebied geldt voorlopig een voorbereidingsbesluit in afwachting van een nieuw bestemmingsplan voor deze wijk.

Toelichting

De heer Van Beek geeft aan de hand van tekeningen toelichting op het qua restauratie bescheiden plan van vier panden aan de Langebrug, vier panden aan de Pieterskerk-Choorsteeg en een pand op het binnenterrein. Het restauratieplan behelst de realisering van in totaal twaalf woningen. Het gaat om bovenwoningen in de panden Pieterskerk-Choorsteeg 14, 16, 18, 20 en Langebrug 83, 85, 87 en 89 en één woning in een bestaand pand op het binnenterrein. Deze woningen zijn via het semie openbaar binnenterrein bereikbaar. Op de begane grond van de panden aan de Langebrug en Pieterskerk-Choorsteeg zijn voorts overwegend winkels gedacht.

Een groot deel van de drukkerij wordt gesloopt. Het is echter de bedoeling een horecavestiging te bouwen op het binnenterrein achter een pand aan de Pieterskerk-Choorsteeg.

De heer Van Egmond geeft toelichting op het plan aan de hand van tekeningen. Het nieuw-

't klokhuis

breestraat 116, Leiden
Telefoon 071-121005

In den
Gependen
Eter

Rapenburg 97 Leiden
Telefoon 071-122176
Dinsdag t/m zondag geopend
van 18.00 tot 24.00 uur

...Malle
Ja-n
BISTRO

NIUWSTEEG 11 LEIDEN
TEL. 071 - 123888

HART VAN DE
STAD KRANT

Een uitgave van de Vereniging
voor de Pieters- & Academiewijk
en Levendaal-West

bouwplan aan de Gekroonde Liefdepoort gaat uit van beneden twee woningen met onderdoorgang, daarboven, 1ste en 2de verdieping, drie stuks driekamerwoningen per laag met daarboven, 3de verdieping (dus 4de laag), twee woningen, twee penthouses die terugliggen ten opzichte van de gevel. Volgens **Van Egmond** zit in het getoonde plan een duidelijke stedenbouwkundige opzet: aangepast aan de omgeving. De dakhoopte van de nieuwbouw wordt ± 9 meter.

De gevels zullen in baksteen, leerkleur (zalmachtige kleur) - aangepast aan de woningen aan de overkant - opgetrokken worden. Het gaat in alle gevallen om koopwoningen.

Er wordt van diverse kanten bezwaar gemaakt tegen het nieuwbouwgedeelte. Enkel willen een kleiner gebouw, anderen willen überhaupt geen nieuwbouw.

De Directie Groen doet onderzoek naar het bestaande bomenbestand. Bomen, die niet herplaatsbaar zijn, worden vervangen.

De afmeting van het horeca-achtig (restaurant) bedrijf is ± 350 m². Aan- en afvoer kan via de Pieterskerk-Choorsteeg verlopen.

Van alle kanten wordt bezwaar gemaakt tegen de vestiging van een horecabedrijf. Het geeft voor de omwonenden veel overlast, vooral in deze omvang en met een terras op het binnenterrein. **Mevrouw Schramm** zegt dat een definitieve beslissing nog niet is genomen. Inspraakreacties kunnen schriftelijk worden ingediend.

In het getoonde plan is verder geen rekening gehouden met parkeervervoorziening.

Het vrijkomende gedeelte van het binnenterrein krijgt de bestemming tuin.

Mevrouw Schramm vat samen dat vooral problemen bestaan over de horeca-vestiging en de nieuwbouw, welke volgens diverse aanwezigen te hoog en massaal zal zijn. Met dit plan wordt enige haast gemaakt om verloedering van de omgeving (leegstand panden) tegen te gaan.

Eén van de aanwezigen zegt dat geen positief geluid is gehoord over het nieuwbouwplan. Wel staat men positief tov de te restaureren panden.

Procedure

Op het plan kan schriftelijk reactie worden gegeven. Afhankelijk van de binnenkomende reacties wordt besloten of het bouwplan verder in procedure gaat of eventueel wordt aangepast. Dege-
nen die reageren krijgen daarvan bericht.

Het bouwplan wordt daarna officieel voor een periode van twee weken ter visie gelegd.

Gedurende die termijn kunnen schriftelijke bezwaren tegen het bouwplan worden ingediend. Het bouwplan zal daarnaast worden voorgelegd aan de Raadscommissie voor VRO. Indieners van een bezwaarschrift kunnen hun bezwaren toe te lichten bij deze commissie. B & W nemen vervolgens een besluit om wel of niet het bouwplan toe te sturen naar Gedeputeerde Staten ten behoeve van het verkrijgen van een verklaring van geen bezwaar. Pas na afgifte van die verklaring kunnen B & W een bouwvergunning verlenen. Daartegen kan dan nog een AROB-bezwaarschrift worden ingediend bij B & W binnen dertig dagen, terwijl als men meent onevenredig in zijn belang te zijn getroffen door de onmiddellijke uitvoering van de bouwvergunning schorsing van de bouwvergunning aan kan worden gevraagd bij de Voorzitter van de Afdeling Rechtspraak van de Raad van State.

Leids schilder- en tekengenootschap
"ARS AEMULA NATURAE"
Dag- en avondkursussen

- akwalleren
- modeltekenen
- boetseren
- tekenen
- etsen
- schilderen

Pieterskerkgracht 9, Leiden
Inlichtingen: Tel.: 071-14 07 84

OPTIEKADVIESCENTRUM
JAN HUGO BARENDREGT
BREESTRAAT 140, 2311 CX LEIDEN. TELEFOON (071) 122213.

**groente- fruit en
rauwkostspecialist**

De specialist
Doenzastraat 10 - Leiden

SCHOENWINKEL
"BRABANT"
NOORDEINDE 42
TEL.: 071-149813

WALDLAUFER	HELIOFORM
DACHSTEIN	MEPHISTO
BUFFLOX	PICARDI
AVANG	ARA

EN VELE ANDERE
BEKENDE MERKEN

COMPAENEN
TOBACCONISTS

**LEREN
PIJPROKEN?**
Neem er
de tijd
voor!

Marcella Bus
Korevaarstraat 3
Leiden

KLAASSENS
Beel Mono Near Hoop
BREESTRAAT 114 AB LEIDEN

Een van de te restaureren panden aan de Langbrug

Reactie wijkvereniging

Het bestuur heeft met genoegen geconstateerd dat een aantal panden gerestaureerd zullen worden. Met de bestemming "beneden winkel/kantoor en boven wonen" kunnen wij ons verenigen, waarbij onze voorkeur uitgaat naar winkel.

Wij hebben wel ernstig bezwaar gemaakt tegen de bestemming tot horeca van het binnenterrein. Tegen de bouw van het nieuwbouwblok bestaan bij ons geen overwegende bezwaren. Slecht aan het ontwerp vinden wij dat de losstaande traptoren aan de achterzijde slechts op een afstand van 1.30 m pal voor het raam van het te restaureren huisje op het binnenterrein staat.

In het plan is niet voorzien in parkeerruimte voor de ca. 22 woningen die er in de buurt bijkomen. Dit mag er niet toe leiden dat de parkeeroverlast in omliggende straten toeneemt. De consequentie hiervan is dat het aantal vergunningshoudersplaatsen uitgebreid dient te worden ten koste van betaalde parkeerplaatsen.

Joop Gerritsen

P i e t e r s k e r k h o f 1 8

Gratis advies op bouwkundig gebied

Iedere donderdag van 20 tot 21 uur

Andermans autoluwe binnenstad

Op 8 en 9 oktober is er een studiereis geweest, georganiseerd door de gemeente en bedoeld om zicht te krijgen op de ontwikkeling van het verschijnsel 'autoluwe binnenstad' in andere, enigszins vergelijkbare steden.

Met dit stedenbezoek gingen onder meer mee de wethouder EVB, Joop Walenkamp, ambtenaren van Parkeerbeheer, de directies Verkeer en Vervoer, Ruimtelijke Ordening en Stadsbeheer en Economische Zaken. Voorts waren er leden van raadscommissie en vertegenwoordigers van de fracties uitgenodigd. Tot zover was de bezetting van de bus zoals verwacht mocht worden. Maar daarnaast waren er vertegenwoordigers bij van wijkverenigingen en winkeliersverenigingen, de NZH, het KNOV e.d. Namens de Pieters- en Academiewijk en Levendaal West heb ik anderhalve dag ervan meegemaakt.

Met elkaar was het een groep van een kleine dertig mensen die een bezoek bracht aan achtereenvolgens Zwolle, 's-Hertogenbosch, Maastricht en Station Eindhoven.

In de plaatselijke pers is onmiddellijk erna reeds verslag gedaan, zodat mijn verhaal als mosterd na de maaltijd komt. Toch wil ik er in deze Hart van de Stadkrant nog eens op terugblikken, met name vanwege een aantal 'ontdekkingen' waarop wat minder de aandacht is gevallen.

Het ligt voor de hand om het verschijnsel autoluwe binnenstad te bekijken door de bril van iemand die het verkeer regelt en de parkeervoorzieningen organiseert. Die invalshoek blijft belangrijk. Overigens lijkt niet alleen de autoluwe binnenstad, maar zelfs de publiciteit eromheen zelf in de luwte geraakt te zijn. Dat lijkt mij een goede plaats om het tere plantje levenskansen te geven. Want zo gemakkelijk is het niet om een verantwoorde vorm te vinden voor een niet al te schadelijke doorvoer van verkeer in een toch al te volle stad en het verdelen van de schaarste aan parkeerfaciliteiten. Ik gun de verantwoordelijke wethouder en zijn ambtenaren die luwte wel even.

Juist omdat de aandacht voortdurend uitgaat naar oplossingen 'die werken', wil ik in dit stukje een paar thema's uitwerken die wat andere invalshoeken hebben.

Het eerste thema is de vergelijkbaarheid van

Leiden met andere steden. Die valt aanzienlijk tegen, althans waar het Zwolle, 's-Hertogenbosch en Maastricht betreft. Deze steden waren onder meer gekozen omdat ook zij historische binnensteden hebben die tegelijkertijd een woon- en winkelfunctie vervullen voor de regio en omdat zij een vorm van autoluwheid nastreven of aan het realiseren zijn. Het bezoek aan Zwolle heb ik niet kunnen meemaken, dus daar neem ik maar over wat ik van anderen in de wandelgangen heb gehoord.

Bij het hebben van een historische binnenstad houdt de vergelijkbaarheid al bijna op. De binnenstad van Leiden is echter groter en ongelukkiger van vorm, met een veel ongelukkiger constructie als het gaat om het vinden van geschikte doorvoerlijnen: je komt er gemakkelijker in dan uit, een goede rondweg is zonder schade haast niet te creëren, de breedste weg voert dwars door het centrum, de stad is bovendien nogal langgerekt, zodat de loopafstanden al snel vrij lang worden. Bovendien heeft Leiden hoegenaamd geen open ruimten, pleinen of onbebouwde plekken waar nog iets van parkeerfaciliteit gebundeld kan worden. Het is met recht verdelen van schaarste in een volgebouwde stad. Vergelijken-derwijs hebben wij grenzen bereikt waar de andere steden wellicht nooit aan toe zullen komen.

Het tweede wat opvalt is het verschil aan verkeers- en parkeerbehoefte. Leiden heeft een groter winkelgebied, een intensievere museum- en anderszins toeristisch interessante dichtheid en vooral veel en veel meer bewoning. Zwolle en 's-Hertogenbosch lijden toch al niet onder een groot aantal studenten en in Maastricht is er weliswaar een universiteit, maar een kleinere. Bovendien is er in Maastricht een tendens tot luxebewoning van de binnenstad waar te nemen. Als ik de betrokken wethouder goed begrepen heb, is dat mede het gevolg van de terugdringing van het autoverkeer in de binnenstad. Het wonen is er op allerlei plaatsen ronduit mooi te noemen, zodat de huizenprijzen fors stijgen en daarmee buiten bereik komen van kamerbewoners. Dat is op zich een opvallende ontwikkeling in een tot voor kort behoorlijk verpauperde binnenstad. Ik heb de indruk dat dit verschijnsel net heeft kunnen voorlopen op de ontwikkeling van de universiteit.

Het autoluw maken van de Maastrichtse binnenstad is de voortzetting van een beleid waarin aanvankelijk de keuze minder beperkend is geweest. Rond het Vrijthof rijden bleef mogelijk, alleen het parkeren werd er onmogelijk gemaakt.

In plaats daarvan kwam er een grote parkeergarage onder het Vrijthof, zodat het prachtige plein open ligt. Inmiddels blijkt dat het zitten op de terrasjes en het leefklimaat aanzienlijk bevorderd zouden worden als het ook niet meer mogelijk zou zijn om om het plein heen te rijden. Dat is wel te realiseren, maar dan is ook de parkeergarage niet meer bereikbaar. Parkeergarages elders kunnen de functie wel overnemen, maar er ligt dan wel een faciliteit ongebruikt. De gedachten gaan nu uit naar het reserveren van die garage voor de binnenstadsbewoners (die dan dus wel de stad in mogen rijden). Het leek mij een prettige oplossing.

Grappig in Maastricht is verder dat fietsverkeer bevorderen een probleem is. Niet zozeer omdat de fietsfaciliteiten dat zouden zijn, al zouden die beter kunnen, maar omdat de Maastrichtenaar niet fietst. Als de auto of het openbaar vervoer hem niet brengen waar hij moet zijn, dan loopt hij. Ik vond dat daarom wel grappig, omdat in mijn eigen studententijd het je verplaatsen per fiets ook niet echt populair was. 'Het student' liep, tenzij je naar Oegstgeest onderweg was. Overigens liep ik dat ook meestal, want ik had wel een fiets, maar lopend kun je zo prettig nadenken of desnoods suffen. Fietsend moet je opletten.

Door dit 'fietsen doe je niet'-gevoel is de binnenstad in elk geval minder een opslagplaats van fietsen dan we bij ons zien, wat op zich een aangenaam gezicht is.

In alle drie de steden wordt overigens 'autoluw' genoemd wat bij ons al ongeveer praktisch is, er rijdt meer verkeer dan wij ons hadden voorgesteld en er wordt toch overwegend nog veel op straat geparkeerd. Kennelijk heeft Leiden het dubieuze voorrecht koploper in ellende te mogen zijn. Voor ons bruikbare oplossingen hebben we dan ook niet gezien.

Toch heb ik nog wel een aantal interessante gedachten meegenomen, nog afgezien van het feit dat het altijd verhelderend is om andermans problemen te zien.

De eerste is het feit dat Den Bosch en Maastricht er zo schoon en opgeruimd bijlagen. Geen vuil op straat, geen uitstallingen, geen ten onrecht geparkeerde auto's: elegante, bijna zuidelijk aandoende steden. Dat elegante zuidelijke zal Leiden niet gegeven zijn, want onze huizen zijn nu eenmaal minder weelderig van bouw en niet van zandsteen, maar van rode -en vaak zwart

geworden- baksteen. Dat heeft ook zijn charme, ik geef er zelfs de voorkeur aan. Maar dat rommelige en vuile, dat zouden wij ons eens moeten aantrekken. Het kan dus kennelijk wel anders.

Dat het ons opviel, verbaasde in beide steden de gastheren. Natuurlijk zorgde je ervoor dat je minder gemakkelijk bereikbaar geworden binnenstad er aantrekkelijk uitzag. Hoe? Heel eenvoudig: door wat beter te letten op de handhaving van de gestelde regels. Letterlijk citaat: Wat heb je aan regels, als je niet let op de naleving.

Wij roepen onmiddellijk dat het dan een politiestaat wordt. Het verschil is te zien. Als iets mij duidelijk werd, dan is het wel het feit dat het stellen van regels de verplichting schept om er vervelend over te doen als men er zich niet aan houdt. En dat die dooddoener over een politiestaat schadelijk is. Laten we dat soort gedachten reserveren voor wezenlijker zaken dan het gemakzuchtig laten vallen van een fritesbakje, het willekeurig buiten zetten van vuilniszakken, het zonder vergunning uitstellen van koopwaar en het knipperlichtend op de stoep achterlaten van auto-mobielen.

Een wat strenger klimaat is misschien ook eerder acceptabel als er tijd wordt geïnvesteerd in het samen tot een oplossing komen. Dat was het meest opvallende van wat de Maastrichtse wethouder ons vertelde: er wordt veel tijd genomen om te komen tot overeenstemming over wat wel en niet kan, maar is het eenmaal zover, dan gaat de uitvoering snel en is de handhaving duidelijk. Er wordt veel gepraat, niet alleen tussen politici, maar ook met ondernemers en vervoersmaatschappijen. Wat minder met bewoners, kennelijk zijn die niet zo actief. Het zijn er ook minder en velen hebben een garage, bij hun huis of elders gehuurd. Zij kunnen er, zo te horen, eigenlijk alleen maar op vooruit gaan als er minder verkeer in de stad komt.

Tot slot bezochten wij het station van Eindhoven, waar een prachtig systeem van bussignalering in werking is. In hoog tempo komen ongelofelijk veel bussen voorbij en steeds staat bij de halte aangegeven welke bus er komt, om hoe laat en wanneer hij weer weggaat. Heel indrukwekkend. Maar het voordeel van kijken bij een ander is dat je kunt leren van fouten. Bouwkundig was het niet handig geregeld, want alle passagiers die uit het station kwamen moesten vóór vertrekkende bussen langsglippen om hun bus te halen. Eigenlijk levensgevaarlijk. Ik las dat Leiden hetzelfde

systeem wil gaan toepassen, maar vast niet met diezelfde onhandigheid. Dat hebben we geleerd. Andere fouten zullen we vast nog maken.

Het is leerzaam om elders te kijken. Ik heb het ook erg gewaardeerd dat de gemeente daarvoor onder meer onze vereniging wilde uitnodigen. Het hebben van wat ontspannender contact levert ook vaak betere communicatie op. Misschien is 'samen in de bus' wel een Leidse vorm voor de Maastrichtse manier van geleidelijk komen tot algemene instemming. Ik hoop in elk geval dat die manier van met elkaar omgaan wordt voortgezet.

Afra Wamsteker

Noot van de redactie: Er waren dit keer 2 artikelen met als onderwerp de autoluwe binnenstad. Dat leek ons teveel van het goede. Het artikel van Hans van Gelder over ervaringen in Utrecht, Groningen en Enschede wordt in de eerstvolgende wijkkrant gepubliceerd.

Optrekkend vocht: oproep aan de omgeving Pieterskerk!

De Pieterskerk lijdt de laatste jaren aanzienlijk erger onder optrekkend vocht dan vroeger. Met name de huisjes eromheen zijn behoorlijk aange-tast. Overwogen wordt om kostbaar onderzoek en vervolgens aanpassingen te laten uitvoeren.

Voordat daartoe besloten wordt, zou het goed zijn om te bekijken of het gaat om een probleem van alleen de Pieterskerk -en misschien enkele omliggende panden- of dat het verschijnsel zich op grotere schaal voordoet.

Een beetje vochtig zijn onze muren onderop meestal wel. Leiden is zowat op water gebouwd, zeker het stuk Pieterswijk. Maar dat is een vertrouwd probleem. Het zou kunnen zijn dat er een verandering is opgetreden, waardoor veel muren veel meer vocht zijn gaan opzuigen. Dan is een oplossing voor alleen de Pieterskerk water naar de zee dragen. Het probleem zit dan dieper.

Daarom het verzoek aan alle buurtbewoners om ons te laten weten of uzelf de laatste jaren ook een merkbare verandering hebt geconstateerd in de vochthuishouding van uw muren, bijvoorbeeld doordat ze veel slechter zijn geworden, het vocht veel hoger is opgetrokken, er veel meer schimmelbegroeiing is in uw kelder, er zoutkristallen worden afgezet en dergelijke.

Mocht u ook de indruk hebben dat er vergeleken

Het Smalle Pandje Met De Brede Sortering
Sanders Wijnhuis - Doezastraat 12

>> au fin bec <<

bij zo'n jaar of vier geleden veel verslechterd is, wilt u dat dan schriftelijk melden bij de secretaris, Joop Gerritsen, Rapenburg 20. Vermeldt u uw naam en adres en de verschijnselen die u zijn opgevallen.

Bij voorbaat onze dank!

Programma Pieterskerk

december 1992

zo 20 rondleiding	15.00
di 22 Kerstsamenzang SPL	20.00-23.00
wo 23 Bachkoor Holland Weih- nachtsoratorium	19.30-23.00
vr 25) rondleiding +	
za 26) bezichting	15.00
zo 27) kerststal	
Cantatedienst, Residentie Bachkoor	19.00-20.15

januari 1993

vr 01) rondleiding +	
za 02) bezichtiging	15.00
zo 03) kerststal	
zo 10 rondleiding	15.00
vr 15 Bestuurskunde	18.00-21.00
zo 17 rondleiding	15.00
zo 24 Studiedag "EUROPERA"	10.00-16.00
Pieterskerklezing	13.45-15.00
rondleiding	15.00
Cantatedienst, 'Exultate Deo'	19.00-20.15
za 30 Scratch Messiah	9.00-24.00
zo 31 Scratch Messiah II	9.00-24.00

februari 1993

zo 07 rondleiding	15.00
ma 08 Dies Natalis RUL	15.30-19.00
wo 10 promotiefeest	17.00-24.00
vr 12 Amsterdamse Bachsolisten, 'Die 7 letzen Worte Jesu'	20.00-22.30
za 13 Rommelmarkt	10.00-17.00
zo 14 rondleiding	15.00
za 20 Computerdump (Optie)	
zo 21 rondleiding	15.00

zo 28 Pieterskerklezing	14.00-15.00
rondleiding	15.00
Cantatedienst, 'Wassenaar Vocaliter'	19.0-20.15

maart 1993

zo 07 Artistieke handen	11.00-17.30
za 13 Kings College Choir, Händel: 'Messiah'	19.30-23.00
vr 19 t/m wo 24 EUROPERA	20.00-23.00
behalve ma 22	
wo 24 Europera nafeest	23.30-??
za 27 Rommelmarkt	10.00-17.00
zo 28 Pieterskerklezing	14.00-15.00
rondleiding	15.00
Cantatedienst, Collegium Musicum	19.00-20.15

april 1992

vr 02 Antiquare Boekenbeurs	15.00-21.00
za 03 Antiquare	10.00-18.00
zo 04 Antiquare	10.00-17.00
ma 05 Exultate Deo, generale	20.00-23.00
di 06 Exultate Deo, 'Mattheuspas- sion' Telemann	20.00-23.00
do 08 Bachkoor Holland, 'Mattheus- passion' JS Bach	19.30-23.00
vr 09 idem	11.30-16.30
za 10 Tentoonstelling 'Koptische Ikonen' (tot 26/4)	
zo 11 rommelmarkt (optie)	
za 17) Nationaal Museumweekend	
zo 18)	10.00-17.00

LAATSTE NIEUWS!

- Voor uw agenda:
Op woensdag 28 april 1993 vindt de JAARVERGADERING van de wijkvereniging plaats.
Op het programma staat onder meer de verkiezing van een nieuwe voorzitter en een nieuw bestuurslid.
- Volgend voorjaar start de bouw van het appartementencomplex in het gat aan de Kaiserstraat. Volgens het bericht in het Leidsch Dagblad is de grond overgenomen door Bouwbedrijf Bakels en Ouwkerk, die de flat ook gaat bouwen.
- De architect van de nieuwbouw op het voormalige 'Groencomplex' heeft zich

Caud'Art
SCHOONHEIDSSALON

Jacqueline van Heteren
Lange Brug 30
2311 TM LEIDEN
071 - 122 395

académie
scientifique de beauté - Paris

teruggetrokken. Bob van Beek, de architect die de restauratie van de panden aan de

Langgebrug en de Pieterskerkchoorsteeg in handen heeft, zal een nieuw plan ontwerpen voor nieuwbouw.

bouw.

OPROEP BESTUURSLEDEN

Onze huidige voorzitter, Afra Wamsteker, zal binnenkort een nieuwe functie aanvaarden. Deze

zal zoveel van haar tijd vergen, dat zij het voorzitterschap niet langer kan uitoefenen.

Naar alle waarschijnlijkheid zal een van de andere huidige bestuursleden op de volgende ledenvergadering worden voorgedragen als nieuwe

voorzitter.

Er komt in ieder geval een plaats vrij in het bestuur van de wijkvereniging. Voelt u zich betrokken bij de wijk en wilt u zich daarvoor

inzetten, dan is hier uw kans. Er wordt ongeveer eens in de anderhalf à twee maanden vergaderd. Verder moet u bereid zijn af en toe 's avonds een inspraakavond of voorlichtingsavond te bezoeken, of de mening van de wijkvereniging in raadscommissies toe te lichten.

Als u over bestuurservaring beschikt is dat mooi meegenomen, maar noodzakelijk is het niet.

Voelt u zich aangesproken, meldt u zich dan aan als kandidaat-bestuurslid bij de secretaris, Joop Gerritsen, Rapenburg 20, telefoon 120072.

Kloksteeg 13 2311 SK Leiden Tel.: 071-124012

Het Bestuur van de Vereniging voor Pieters- en Academiewijk en Levendaal-west is als volgt samengesteld:

Mw. A.W. Wamsteker-Meijer	voorzitter	Nieuwsteeg 23	tel. 124341
J.J.M. Gerritsen	wnd.secretaris	Rapenburg 20	tel. 120072
C.F. van der Schaaf	penningmeester	Pieterskerkchoorsteeg 23	tel. 122459
Mw. P. Schölvinck	lid	Rapenburg 109/a	tel. 132612
J. Creighton	lid	Papengracht 20a	tel. 122269
H. van Gelderen	lid	Vliet 7	tel. 141146
E. Brons	lid	Nieuwsteeg 10b	tel. 140323

De redactie van de wijkkrant bestaat uit:

L.J.A. Pijnacker	lid	R.Conscientiestr. 14	
J.J.M. Gerritsen	lid/lay-out	Rapenburg 20	tel. 120072

Bij deze geeft (naam):..... telefoon:.....
adres:.....postcode:..... met ingang van:
zich op als lid/donateur van de Vereniging voor Pieters- en Academiewijk en
Levendaal-west, en verklaart de contributie/donatie (*) ad fl. te hebben

overgemaakt op de giro/bankrekening van de vereniging.

Leiden,.....
(datum) (handtekening)

postgironummer: 3664416 bankrekeningnummer: 33 55 58 402 (Rabo)

(*) contributie fl. 10,- per jaar per gezin